

Strategieën voor groene software | v2025.10.08

Praatplaat | *Software Energy Lab* | Radboud Universiteit

Bernard van Gastel | Bernard.vanGastel@ru.nl | <https://sustainablesoftware.info>

A
feedback
aan mensen

1 dashboard

2 invloed van instellingen

3 impact analyse

4 deel ervaringen

5 bewustwording

6 suggesties

B
gebruik
door organisatie

1 flexibele strategie

2 geschikte software

3 geschikte hardware

4 pas gebruik aan naar omstandigheden

5 max opslagtermijn en gebruikslimiet

6 productiviteit van ontwikkelaars en teams

C
minder
data

1 batching

2 reactief of lazy

3 sla minder op

4 verstuur minder

5 algoritme naar data (ipv kopieën)

6 kleinere AI modellen

D
overhead
van software

1 programmeertalen (meer ahead of time)

2 programmeertechnieken (zoals event driven)

3 minimaliseer interactie tussen componenten

4 minder lagen en (oude) features

5 hergebruik resultaten

6 betere algoritmes

E
inrichting
van systemen

1 slaap meer (bv dev-omgevingen)

2 afgeslankte systemen

3 updaten

4 concentreren

5 schalen systemen

6 modulair

F
flexibele
hosting

1 gebruik wanneer groen

2 gebruik waar groen

3 geen vendor lock-in

4 gebruik hardware langer

5 kleinere (internet) afstand

6 security (voorkom misbruik)

Toelichting

Uit ons onderzoek (zie onze website) blijkt dat het **lastig is voor stakeholders** binnen ICT projecten om te **communiceren over de milieu-impact** van/met software, en dat veel **professionals overzicht missen** in hun onderlingen gesprekken. Met deze praatplaat proberen we deze uitdagingen te ondersteunen.

Deze strategieën kunnen toegepast worden tijdens **requirements, architectuur, implementatie, testen, en deployment**.

Deze praatplaat kan gebruikt worden bij **gesprekken tussen verschillende rollen**: bv technici, inkopers, en managers.

Elke applicatie en gebruik heeft **een andere mix van electriciteitsverbruikers** (zie rechts), en daardoor **andere strategieën** nodig. Soms is er een **conflict tussen verschillende strategieën** en moet er een **maatwerk afweging** gemaakt worden.

Het perspectief van **proces, techniek, en product** wordt vaak gebruikt voor **kwaliteitsmaatregelen**, zoals ook duurzame software. Het is van belang continu en in alle stadia van het ontwikkelproces oog te houden voor duurzaamheid.

Begrippen

Duurzaam digitaliseren is beslissen welke processen in een keten te ondersteunen met software, en welke juist niet. Dit rekening houdend met economisch, maatschappelijke/sociale, en milieu impact.

Duurzame software is gemaakt met **sustainability-by-design**: bewust zijn van impact tijdens het gehele ontwikkelproces van software. Dit in contrast met impact analyses en mitigaties achteraf, wat kan leiden tot gemiste kansen.

Groene software is **green-by-design**:

- software met **minimale milieu impact** (van ICT zelf), of
- software met **een milieu-vriendelijk effect** (met behulp van ICT).

Electronica heeft een milieupact tijdens **productie, gebruik, uitgebruikname**. De milieupact kan door **electriciteitverbruik** (energie) en de daarbijbehorende **CO₂ uitstoot** zijn, maar ook **water** of andere grondstoffen. Een veelvoorkomende **opdeling van verbruikers** binnen ICT: **berekenen, opslag, transmissie, en idle**.